

W ZESZYCIE

Artykuły zamieszczone w tym zeszycie są dedykowane Profesorowi Stanisławowi Dubiszowi z okazji 45 lat jego pracy naukowej i dydaktycznej na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Zostały one przedstawione podczas sympozjum „Język – historia – kultura: dawniej i dziś”.

***

– Niezależnie od zmieniającej się rzeczywistości, która sprawia, że teksty tworzone są w innych niż dotychczas warunkach, jest potrzeba rozważań nad stylem, poszukiwania zakodowanych w nim wzorców, a nade wszystko poszukiwania definicji jego istoty w różnych paradygmatach badawczych.

– Leksykografia jest jednym z obszarów zainteresowania językoznawstwa stosowanego. Leksykograf podczas studiów nad materiałem leksykalnym, mającym być przedmiotem opisu w słowniku, musi zmierzyć się z wieloma problemami dotyczącymi nie tylko mikro-, ale przede wszystkim makrostruktury słownika.

– W ciągu ostatniego półwiecza polszczyzna podlegała szybkim i znaczącym przemianom. Uwzględniając ten dystans czasowy, można już dokonywać prób zaznaczenia cezur chronologicznych w tym okresie; można także wyodrębnić czynniki zewnętrznojęzykowe, wpływające na przekształcenia języka.

– Literatura piękna z reguły powstaje z myślą o konkretnym odbiorcy, w związku z czym dobór środków językowych, zastosowanych w utworach, powinien być do niego dostosowany. Jest to widoczne w tekstach sztuk teatralnych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży.

– *Trylogia* Henryka Sienkiewicza zwraca uwagę językoznawców zwykle ze względu na zastosowaną w niej archaizację. Głównym zadaniem tego cyklu powieściowego było jednak „pokrępienie serc”, które – w warunkach carskiej cenzury – musiało powodować językową tabuizację pewnych treści.

– Polskie gwary na Litwie w okręgu ignalińskim i jezioroskim są interesującym przedmiotem badań ze względu na sytuację wielojęzyczności na tym obszarze. W określaniu ich wzajemnych relacji oraz ich stosunku do polszczyzny ogólnej ważne są wyznaczniki frekwencji charakteryzujących je cech językowych

***

Styl – stylistyka – metastylistyka – leksykografia – struktura słownika – najnowsze dzieje polszczyzny – słownictwo – język dzieci / język dla dzieci – słownictwo sztuk teatralnych – archaizacja – tabu językowe – gwary polskie na Litwie – frekwencja cech językowych.

Red.